

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrt leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gold. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

V Ljubljani v sredo 12. aprila 1871.

O b s e g: Razglas kranjskim gospodarjem, kateri želijo junca za pleme dobiti. — Razglas kranjskim posestnikom o premijah za marljivo in vspešno spodrejanje gozdov in za napravo gozdnih semenskih kampov in gozdnih drevesnic in pa o razdelitvi hvojnega semena. — O potrebi postave za trgatev. — O gozdnem varstvu. (Dalje.) — O samostalnosti ženskega spôla. — Suhorje, etimologična črtica. — Slovenske uganjke. (Konec.) — Dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Razglas kranjskim gospodarjem, kateri želijo junca za pleme dobiti.

Zanašaje se na to, da tudi za letošnje leto, kakor za pretekla tri leta, dobí družba kmetijska od slavnega c. kr. ministerstva denarja za to, da kupi plemenitih juncev Miricodolskega, Mariahoferskega, Pincgavskega in Belanskega rodú in jih razdelí po deželi pod tistimi pogoji, ki so bili v razglasu 30. januarija 1869. leta na znanje dani, pozivlja zdaj podpisani odbor posamesne gospodarje ali pa cele občine (soseske), ki želijo takega junca za pleme svoje okolice pod omenjenimi pogoji prejeti, naj se pismeno oglasé **do binkošti** v pisarnici podpisanega odbora.

V tem pismu naj se pové, koliko ima gospodar posestva, in naj skaže, da je umen živinorejec in da je v njegovi okolici veliko goveje živine. Ker pa so rodovi juncev različni, ki jih kmetijska družba po deželi daje, namreĉ: štajarski Miricodolski junci so sivi, Marijahoferski rumenkasti, Pincgavski in Belanski pa rdeĉe-belopisani, naj prosilec v svoji prošnji tudi pové, ali je živina v okolici njegovi velika, srednja ali majhna, siva, bela ali rdeĉa, da odbor potem more presoditi, kakošno tuje pleme se bolj vjema z domaĉim onega kraja.

To pismo naj dá prosilec potem potrditi predstojniku kmetijske podružnice svojega okraja in pa županu svoje občine, da je vse to res, kar je gospodar v pismu povedal. In tako potrjeno pismo naj se potem prinese ali pošlje v pisarnico kmetijske družbe v Ljubljani (v Salendrovih ulicah nad bregom).

Kdor je že prosil za junca, pa ga dosehmal še ni dobil, ker prosilcev je vselej veliko, juncev za razdelitev pa malo, naj ponoví to prošnjo tako, kakor je ravno povedano bilo.

Glavni odbor družbe kmetijske
8. aprila 1871.

Razglas kranjskim posestnikom

o premijah za marljivo in vspešno spodrejanje gozdov (borštov) in za napravo gozdnih semenskih kampov in gozdnih drevesnic, in pa o razdelitvi hvojevega semena.

Iz državne podpore, ki jo je c. kr. družba kmetijska za leto 1870. prejela od c. k. ministerstva kmetijstva, se za zdaj razpisujejo 4 take premije za izrejevanje borštov po 25 gold., in sicer dve za Notranjsko,

ena za Gorenško, ena pa za Dolensko. Kdor želi tako premijo prejeti, naj

prviĉ: do 15. dne prihodnjega meseca maja podpisanemu odboru napové, za kakošno gozdno izrejo se bode za premijo potegnil;

drugiĉ: najmanj dva orala (joha) opuščene (neobdelanega) gozda se morata s semenom ali drevesci črnega (hvojevega) lesa zasaditi jeseni letošnjega leta 1871. ali spomladi prihodnjega leta 1872;

tretjiĉ: premije se bodo leta 1874. podelile takim posestnikom manjših gozdov, kateri so zasadbo tega prostora, gledé na veĉe ali manjše vremenske ovire, najboljše opravili;

ĉetrtiĉ: gozdni spodreji v visoko ležeĉih hostah se bode prednost dala pred nizkimi hostami;

petiĉ: ker se bode od omenjenih 100 gold., ki so na obresti (ĉinže) naloženi, med tem časom (do leta 1874.) nabralo nekoliko obrestnega denarja, se bode iz tega denarja še drug posestnik s primernim zneskom obdaroval, ki je za unimi izrejo najboljše dovršil.

Kar se podpore za napravo semenskih kampov in drevesnic tiĉe, bode družba kmetijska knjižico na svetlo dala, ki bode prav po domaĉe poduĉila kmete, kako naj izrejevanje ravnajo, ĉa bode prav.

Kdor pa v ta namen za jesensko setev letošnjega leta ali za pomladansko setev prihodnjega leta želi semena, naj se za to zadnji čas do 15. avgusta letošnjega leta, to je, do vélicege Šmarna, obrne do družbe kmetijske.

Kampi, kateri se morajo s semenom obsejati, morajo najmanj 30 štirjaških sežnjev (kvadratnih klafter) veliki in z živo mejo ograjeni biti. Gospodarji, ki želijo hvojevega semena prejeti, morajo tedaj družbi povedati, koliko prostora bodo obsejali z njim, da bode gozdarski odsek določil, koliko naj jim ga dá. Delilo pa se bode samo seme hvojevega (črnega) lesa, in soseske ali šole imajo prednost pred družimi.

Podpisani odbor bo po svojih podružnicah pozvedoval, ali so bili semenski kampi dobro narejeni, in bode po okolišĉinah tudi nekoliko povrnil stroškov, ki so jih imeli pri tem delu.

Glavni odbor družbe kmetijske
10. aprila 1871.

O potrebi postave za trgatev.

Iz črniške fare 30. marca.

Blagovolite mi ljube „Novice“ majhen predalĉek, da še nekoliko spregovorim na dopis iz Beĉa v 9. listu „Novic“ in na njegov dopis v „Gosp. listu“ 15. pro-